

Politik Bilim

Kamunun satın alma politikası (2)

Aykut Göker

<http://www.inovasyon.org>; hagoker@ttmail.com

Orhan Bursalı ülkemizdeki bilim ve teknoloji çevrelerinden gelen iyi haberleri derginin sayfalarına taşımaya özen gösteriyor, iyi de yapıyor. İyi haberlere hepimizin şiddetle ihtiyacı var. Son zamanlarda verdiği bu haberlerden biri Sabancı Üniversitesi'nde Prof. Dr. Volkan Özgüz'ün direktörlüğünde **Nanoteknoloji Araştırma ve Uygulama Merkezi**'nin kurulmuş olmasıydı... Bilkent Üniversitesi'nde, Prof. Dr. Salim Çıracı'nın öncülüğünde kurulan **Ulusal Nanoteknoloji Araştırma Merkezi-UNAM** ve yine Bilkent'te, Prof. Dr. Ekmel Özbay'ın direktörlüğünde kurulan **Nanoteknoloji Araştırma Merkezi-NANOTAM**'dan sonra, gelecek için büyük umutlar bağlanan bir teknoloji alanında Sabancı Üniversitesi'nde de böyle bir merkezin kurulması sevindiricidir.

Bursalı'nın, **OTAM** kısa adıyla bilinen **Otomotiv Teknolojileri Araştırma Geliştirme Merkezi** ve kısaca **ODTÜ-MEMS** olarak anılan **ODTÜ Mikro Elektromekanik Sistemler Araştırma ve Geliştirme Merkezi**'ndeki gelişmelere ilişkin haberleri de sevindiriciydi. Bunlardan ilki, TÜBİTAK'ın, sözünü çok ettiğim, Üniversite-Sanayi İşbirliği Ortak Araştırma Merkezleri Destekleme Programı (ÜSAMP) kapsamında, İTÜ ve Otomotiv Sanayicileri Derneği'nin işbirliğiyle kurulmuştu. Destek programının kapatılmasından sonra da, başarılı bir üniversite-sanayi ortak araştırma ve teknolojik kolaylık merkezi örneği olmayı sürdüren OTAM'ın Genel Koordinatörlüğü'nü, kuruluşundan bu yana merkeze büyük emekler veren İTÜ Otomotiv Ana Bilim Dalı'ndan Prof. Dr. Ali G. Göktan yürütüyor. Ticarî uygulamalar için mikro elektromekanik sistem ürünleri geliştirme ve üretebilme yeteneğine sahip bir araştırma ve uygulama merkezi niteliğindeki ODTÜ-MEMS'se ODTÜ Elektrik Elektronik Mühendisliği Bölümü'nden Prof. Dr. Tayfun Akın'ın yönetiminde...

Bu satırların kaleme alındığı tarihte, CBT'nin elimdeki son sayısı 29 Ocak tarihini taşıyordu. Bursalı'nın, iyi haberlerini izleyen sayılarda da sürdüreceğini sanıyorum. Örneğin, yine ÜSAMP kapsamında, Anadolu Üniversitesi ve seramik sanayicilerinin işbirliğiyle kurulan; program kapandıktan sonra da, Prof. Dr. Ferhat Kara'nın ARGE Koordinatörlüğü'nde faaliyetlerini başarıyla sürdüren, Eskişehir'deki **Seramik Araştırma Merkezi**'ndeki gelişmeler de doğrusu bu iyi haberler yelpazesine tam oturur...

Şimdi diyeceksiniz ki, "bunlar güzel de, sen bunlardan niçin '*kamunun satın alma politikası*' başlığı altında söz ediyorsun!" Şu nedenle: Üniversitelerde böyle mükemmeliyet merkezleri kurabilirsiniz. Hattâ, çoğunun kuruluşuna bilim insanlarımızın önyak olduğu bu merkezleri başlangıçta kamu kaynaklarından destekleyebilirsiniz de. Örneğin, UNAM'ın kuruluşunda DPT eliyle verilen önemli bir kamu yatırım desteği vardır. Ama, 'yatırım desteği benden, gerisini bu işe önyak olan bilim insanları düşünsün' ya da üniversite-sanayi ortak araştırma merkezlerinin kuruluşunda olduğu gibi, bunları TÜBİTAK'ın koruyucu şemsiyesi altında kurdurup sonra da bu şemsiyeyi kapatarak, 'ölen ölür kalan sağlar bizimdir' diyemezsiniz. Önemli olan, kurulan merkezlerin kendilerini sürdürebilmeleri ve ülkenin bilim, teknoloji ve üretim yeteneğine ciddi katkılarda bulunacak şekilde gelişebilmeleridir. Ülkemiz eğer yarının dünyasında var olabileceyse, bu ancak bilim, teknoloji, yenilikçilik ve üretimde yetkinleşmesiyle mümkün olacaktır. Bu, ARGE merkezlerinin katkılarıyla olur. O merkezlerse, sâdece 'sanayiden proje alıp para kazansınlar ya da AB'den destek bulup başlarının çaresine baksınlar', mantığıyla yürümez.

Ya nasıl olacak? Ülkemizin sanayi kuruluşlarına, kamunun uzun dönemli ihtiyaç planlaması çerçevesinde sipariş edilecek, ARGE'ye dayalı ürün ve sistem geliştirme projelerinin ARGE ayağında yer almaları sağlanarak bu merkezlere kamu desteği sürdürülecektir. Ayrıca kamu,

ülkenin geleceğinde stratejik öneme sahip bilim ve teknoloji alanlarında bilgi birikimi yaratılabilmesi için, üniversitelere, araştırma kurumlarına, düzenlenecek ulusal programlar çerçevesinde, doğrudan ARGE siparişinde de bulunacaktır. Bütün gelişmiş ekonomilerde, kamunun satın alma / tedarik politikasının ana gündem maddesi bu tür **'güdümlü proje'** siparişleridir. Bu aracı biz niye etkin bir biçimde kullanamıyoruz; kullanmıyoruz?

CBT. 12 Şubat 2010